

From: Ene Ginter <Ene.Ginter@politsei.ee>

Sent: Wednesday, January 15, 2025 6:54 PM

To: Ingrid Puurvee <ingrid.puurvee@siseministeerium.ee>

Subject: VV 13.08.2002 määruse nr 266 „Tervisekahjustuse kohtuarstliku tuvastamise kord“ muutmise eelnõu

Tere

PPA, tutvunud Vabariigi Valitsuse 13. augusti 2002. a määruse nr 266 „Tervisekahjustuse kohtuarstliku tuvastamise kord“ muutmise eelnõuga, esitab järgmised märkused:

Eelnõu punkti 2 kohaselt tunnistatakse kehtetuks määruse § 6, mis sätestab:

§ 6. Ekspertiisiakti vormistamise tähtaeg

Ekspertiisiakt vormistatakse ühe kuu jooksul uuringute lõpetamise ja ekspertiisiks vajalike ravidokumentide saabumise päevast arvates.

Seletuskirjas selgitatakse:

Kehtival kujul ei ole põhjendatud ekspertiisiakti vormistamise tähtaja kehtestamine määruse tasandil. Kriminaalmenetluse seadustiku (KrMS) § 95 lõikes 3 on sätestatud, et menetleja määrab kokkuleppel eksperdiga ekspertiisi tähtaja. Sama korratakse KrMS-i § 106 lõike 1 punktis 7.

Nimetatud üldine regulatsioon seaduse tasandil on piisav ja puudub vajadus sellise detailsusega täpsustuse järele, eriti arvestades, et § 6 ei käi mitte ekspertiisi tähtaja, vaid akti vormistamise tähtaja kohta. Samuti ei ole muud liiki ekspertiiside tähtaeg õigusaktiga kehtestatud.

KrMS § 95. Ekspert

(1) Ekspert on isik, kes rakendab käesolevas seadustikus sätestatud juhtudel ja korras ekspertiisi tehes mitteõiguslikke eriteadmisi.

(2) Ekspertiisi määramisel eelistab menetleja riiklikku ekspertiisiasutust. Kui vajalikku ekspertiisiliiki ei ole riiklikus ekspertiisiasutuses tehtavate ekspertiiside loetelus, eelistab menetleja eksperti määramisel registreeritud eraeksperti, kuid eksperdik võib määrata ka muu asjakohaste teadmistega isiku.

[RT I, 03.02.2023, 1 - jõust. 01.09.2023]

(3) Kui ekspertiis korraldatakse väljaspool ekspertiisiasutust, selgitab menetleja, kas eksperdik määratav isik on kriminaalasjas erapooletu ja nõus ekspertiisi tegema. Talle selgitatakse käesoleva seadustiku §-s 98 sätestatud eksperdi õigusi ja kohustusi. Kui eksperdik nimetatakse vannutamata isik, hoiatatakse teda kriminaalkaristusest teadvalt vale

ekspertiarvamuse andmise eest. Menetleja määrab kokkuleppel eksperdiga ekspertiisi tähtaja.

(4) Menetleja võib taotleda, et ekspertiis tehakse välisriigi ekspertiisiasutuses, ja kasutada välisriigis antud ekspertiarvamust tõendina kriminaalasja lahendamisel.

§ 106. Ekspertiisimäärus

(1) Ekspertiisimääruses märgitakse:

- 1) ekspertiisiks vajalikud lähteandmed;
- 2) ekspertiisi määramise ja selle tagamiseks korralduste tegemise põhjendus;
- 3) määratava ekspertiisi liik eriteadmiste valdkonna järgi;
- 4) ekspertiisimäärust täitva eksperdi nimi või asutuse nimetus;
- 5) kuriteosündmusega seotud ekspertiisiobjektide ning võrdlus- ja tutvumismaterjali andmed;
- 6) ekspertiisiülesanne;
- 7) käesoleva seadustiku § 95 lõikes 3 sätestatud juhul ekspertiisi tähtaeg.

Lugedes seletuskirjas viidatud KrMS-i sätteid, ei saa nõustuda seisukohaga, et tegemist on üldise regulatsiooniga. Kui § 95 lõike 3 viimane lause laieneks kõikidele ekspertiisidele, siis ei viidataks § 106 lõike 1 punktis 7 § 95 lõikes 3 sätestatud juhule ehk ekspertiisi tähtaeg tuleb märkida vaid juhul, kui ekspertiis korraldatakse väljaspool ekspertiisiasutust.

Tulenevalt KrMS § 95 lõikest 2 tuleb ekspertiisi määramisel eelistada riiklikku ekspertiisiasutust, seega enamik ekspertiise määratakse EKEI-le.

Ekspertiisimääruses ei määrata konkreetset eksperti (KES § 3 lg 3), mistõttu ei saa enne ekspertiisimääruse koostamist ka konkreetse eksperdiga tähtaega kokku leppida. Igakordne konkreetse eksperdi otsimine ja temaga ekspertiisiakti koostamise tähtaja kokkuleppimine on liialt ressursikulukas.

Kokkuvõtvalt – kuna PPA jaoks on oluline, et ekspertiisiaktide koostamine ei veniks ning menetlejad teaksid oma tööd planeerida, on mõistlik näha õigusaktis ette ekspertiisiakti koostamise tähtaeg.

Ilusat õhtut,

Ene Ginter

ARO ESB